

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Τμήμα Μελετών

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. πρωτ.: 2508
 Αθήνα, 08/05/2019

Ταχ. Δ/νση: Κεφαλληνίας 45 και Κόμμα Τράκα
 Τ.Κ. – Πόλη: 112 57, Αθήνα
 Πληροφορίες: Π. Μπαράκου
 eMail: eaadhsy@eaadhsy.gr
 Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
 Fax: 213 2124 777
 Ιστότοπος: www.hsppa.gr
www.eaadhsy.gr

Προς: Ως Πίνακας Αποδεκτών
 (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

Θέμα: “Ενημέρωση για τη δημοσίευση των νόμων 4608/2019 (Α' 66) και 4609/2019 (Α' 67) - Τροποποίηση επιμέρους διατάξεων του ν. 4412/2016”

Σας ενημερώνουμε ότι δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο ν. 4608/2019 “Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και προσέλκυση Στρατηγικών Επενδύσεων και άλλες διατάξεις” (Α' 66), με το **άρθρο 33** του οποίου τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του Βιβλίου Ι (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών – Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ) και ΙΙΙ (Διακυβέρνηση) του ν. 4412/2016, και συγκεκριμένα, τροποποιούνται **τα άρθρα 86, 95, 97, 100, 215, 216, 221 και 344** του νόμου αυτού.

Επίσης, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο ν. 4609/2019 “Ρυθμίσεις Μέριμνας Προσωπικού Ενόπλων Δυνάμεων, Στρατολογίας, Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις” (Α' 67), με το **άρθρο 56** του οποίου τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του Βιβλίου Ι (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών – Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ) και ΙΙ (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών – Προσαρμογή στην Οδηγία 2014/25/ΕΕ) του ν. 4412/2016, και συγκεκριμένα, τροποποιούνται **τα άρθρα 79Α, 92, 94, 205Α, 221Α, 302 και 327** του νόμου αυτού.

Κατόπιν της δημοσίευσης των παραπάνω νόμων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και σε συνέχεια του με αρ. πρωτ. 1859/3-4-2019 εγγράφου της Αρχής (ΑΔΑ: 9ΞΠΗΟΞΤΒ-Κ43) επισημαίνονται εκ νέου τα ακόλουθα:

- Η Αρχή, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας για την έκδοση πρότυπων τευχών διακηρύξεων και υποδειγμάτων εγγράφων σύμβασης (αρ. 2 παρ. 2 περ. ε του ν. 4013/2011, αρ. 53 παρ. 5 ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το αρ. 53 παρ. Α. αρ. 9 του ν. 4605/2019) πρόκειται να προβεί σε συνολική αναπροσαρμογή των όρων των προτύπων τευχών διακηρύξεων για τη σύναψη

δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, καθώς και με τις διατάξεις του ν. 4605/2019. Μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας και τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των επικαιροποιημένων τευχών, οι αναθέτουσες αρχές, ως προς τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, οι οποίες εκκινούν από τη ημερομηνία δημοσίευσης, κατά περίπτωση, των ως άνω νόμων και εφεξής (25-04-2019 ως προς το αρ. 33 του ν. 4608/2019 και 03-05-2019 ως προς το άρθρο 56 του ν. 4609/2019), προβαίνουν στις αναγκαίες προσθήκες και εν γένει προσαρμογές των άρθρων των πρότυπων διακηρύξεων, μόνο εφόσον είναι απόλυτα συμβατές με τις ως άνω νομοθετικές μεταβολές και την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία (ρήτρα ευελιξίας).

- Θα ακολουθήσει, ομοίως, σχετική συνολική αναπροσαρμογή των όρων των υποδειγμάτων διακηρύξεων για συμβάσεις γενικών υπηρεσιών και προμηθειών. Μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας και της ανάρτησης στην ιστοσελίδα της Αρχής των επικαιροποιημένων υποδειγμάτων, οι αναθέτουσες αρχές, από τις ίδιες ως άνω, κατά περίπτωση, ημερομηνίες δημοσίευσης και εφεξής, προσαρμόζουν, ομοίως, τα οικεία άρθρα των διακηρύξεων, σύμφωνα με τις ως άνω νομοθετικές μεταβολές.
- Επισημαίνεται, τέλος, ότι **οι διατάξεις** του άρθρου 33 του ν. 4608/2019, καθώς και του άρθρου 56 του ν. 4609/2019, οι οποίες τροποποιούν επιμέρους διατάξεις του ν. 4412/2016, σύμφωνα με τα ανωτέρω, **δεν έχουν αναδρομική ισχύ** και κατά συνέπεια, εφαρμόζονται μόνο σε νέες διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες εκκινούν – κατά τις διατάξεις των άρθρων 61 και 120 του ν. 4412/2016 – από τις ημερομηνίες δημοσίευσης εκάστου νόμου (πρβλ. ανωτέρω). Ως εκ τούτου, δεν καταλαμβάνουν εκκρεμείς, κατά τις ίδιες ημερομηνίες, διαδικασίες ανάθεσης ούτε και εκτελούμενες συμβάσεις.

Με εντολή Προέδρου

Η Προϊσταμένη

Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών

Μίνα Καλογρίδου

Εσωτ. Διανομή:

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Διεθνών Σχέσεων
3. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
4. Γενική Δ/νση Δημοσίων Συμβάσεων
5. Δ/νση Νομικών Υπηρεσιών
6. Δ/νση Συντονισμού και Ελέγχου
7. Δ/νση Βάσεων Δεδομένων και ΚΗΜΔΗΣ
8. Δ/νση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης
9. Περιφερειακό Γραφείο Θεσσαλονίκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

- 1) Προεδρία της Δημοκρατίας
- 2) Βουλή των Ελλήνων
- 3) Όλα τα Υπουργεία / Γενικές-Ειδικές Γραμματείες (Γραφεία κ. Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/νσεις Νομοθετικού έργου, Τμήματα Προμηθειών, προς περαιτέρω ενημέρωση και εποπτευομένων φορέων)
  - Υπουργείο Εσωτερικών (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού, Τμήματα/Γραφεία Προμηθειών),
  - Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης,
  - Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης,
  - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας,
  - Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα [Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης,
  - Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,
  - Υπουργείο Εξωτερικών,
  - Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
  - Υπουργείο Οικονομικών,
  - Υπουργείο Υγείας,
  - Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης
  - Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού (προς περαιτέρω κοινοποίηση στις Εφορείες Αρχαιοτήτων),
  - Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
  - Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών,
  - Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής,
  - Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,
  - Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
  - Υπουργείο Τουρισμού.
- 4) Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (προς περαιτέρω ενημέρωση και των Ειδικών Υπηρεσιών και Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης ν. 3614/2007 και Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.)
- 5) Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (Γρ. Γενικού Γραμματέα)
- 6) Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (Γρ. Γενικού Γραμματέα)
- 7) Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), τα νοσοκομεία και τους εποπτευόμενους φορείς Υπουργείου Υγείας, Τμήματα Προμηθειών)
- 8) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/νσεις Νομοθετικού)
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
  - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης
- 9) Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)
- 10) Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων